

[opis]

Współwystępowanie w szkolnictwie polskim oceniania zewnętrznego i wewnątrzszkolnego daje możliwość oglądu osiągnięć uczniowskich z dwóch perspektyw. Tworzy pełniejszy, a przede wszystkim porównywalny w całym kraju zbiór uczniowskich wyników. Wyników, których analiza i właściwa interpretacja winna modyfikować edukacyjne działania. Funkcjonowanie obok siebie dwóch powołanych w innym celu sposobów oceniania budzi obawy związane z dominacją jednego z nich. Z rangi uzyskanej przez egzaminy zewnętrzne wynika, że istnieje realne zagrożenie podporządkowania szkolnych procesów kształcenia właśnie ocenianiu zewnętrznemu. Myślę, że oddziaływanie egzaminów zewnętrznych na proces kształcenia w dużej mierze zależy od nauczycieli i dyrektorów szkół. Bardzo ważne jest, w jaki sposób postrzegają oni istotę egzaminu. Czym dla nich jest egzamin, wsparciem czy tylko oceną pracy? W jaki sposób wykorzystują go do modelowania i kierowania procesem kształcenia? Czy traktują wyniki egzaminów zewnętrznych jako czynnik wyzwalający refleksję nad własną pracą?

Zaproponowane opracowanie złożone jest z trzech rozdziałów. W pierwszym zaprezentowano rolę oceniania w procesie dydaktyczno-wychowawczym, przemiany dokonujące się w tym zakresie oraz obecnie obowiązujący polski system oceniania, składający się z dwóch nurtów: oceniania zewnętrznego i oceniania wewnątrzszkolnego. Nie tylko przedstawiono podstawy prawne takiego rozwiązania, ale również starano się przybliżyć, jakie relacje powinny istnieć między nimi oraz w jaki sposób z nich korzystać, aby przyniosły oczekiwany pożytek. W kolejnych dwóch rozdziałach określono, jak z zaistniałą sytuacją powinny radzić sobie szkoły i w jaki sposób mogą wykorzystać uzyskane dzięki ocenianiu zewnętrznemu informacje do podnoszenia jakości swojej pracy.

Z wprowadzenia

[spis]

1. System oceniania w zreformowanym szkolnictwie polskim

1.1. Teoretyczne podstawy modeli oceniania

1.2. Ocena i proces oceniania

1.3. Zarys modelu oceniania szkolnego od tradycji do współczesności

1.3.1. Przedmiot oceniania

1.3.2. Funkcje oceniania

1.3.3. Procedura oceniania

1.4. Poglądy na problem obiektywności i subiektywności oceniania

- 1.5. Ocenianie szkolne drogą do wspierania samorozwoju ucznia
 - 1.5.1. Podmiotowość ucznia
 - 1.5.2. Samokontrola i samoocena
 - 1.5.3. Formalne przeobrażenia w ocenianiu szkolnym w kierunku wspierania rozwoju
- 1.6. System oceniania w Polsce
 - 1.6.1. Ocenianie wewnątrzszkolne
 - 1.6.2. Ocenianie zewnętrzne
- 1.7. Podstawa programowa kształcenia ogólnego a wymagania egzaminacyjne
- 1.8. Definicyjne ujęcia egzaminu w pedagogice
- 1.9. Porównanie oceniania wewnątrzszkolnego z egzaminem zewnętrznym i jego strukturą
 - 1.9.1. Dwie kultury oceniania w szkolnictwie polskim

2. Jakość pracy szkoły

- 2.1. Pojęcie jakości
- 2.2. Definicyjne ujęcie jakości w edukacji
 - 2.2.1. Jakość w ocenianiu szkolnym
 - 2.2.2. Egzaminy zewnętrzne na drodze do jakości
- 2.3. Kryteria jakości pracy szkoły
- 2.4. Metody oceny jakości pracy szkoły
- 2.5. Podsumowanie

3. Wewnątrzszkolna ewaluacja osiągnięć edukacyjnych uczniów

- 3.1. Ewaluacja w edukacji
 - 3.1.1. Ewaluacja wewnętrzna. Ewaluacja osiągnięć edukacyjnych uczniów
- 3.2. Planowanie i projektowanie ewaluacji osiągnięć edukacyjnych uczniów

- 3.2.1. Przykład projektu ewaluacji osiągnięć edukacyjnych uczniów
- 3.3. Uwarunkowania osiągnięć szkolnych uczniów
 - 3.3.1. Uwarunkowania indywidualne
 - 3.3.2. Uwarunkowania środowiskowe
 - 3.3.3. Uwarunkowania pedagogiczne
- 3.4. Ewaluacja wewnątrzszkolnego systemu oceniania
- 3.5. Formy i metody ewaluacji osiągnięć edukacyjnych uczniów
 - 3.5.1. Metody ewaluacji osiągnięć szkolnych uczniów
 - 3.5.2. Metody ewaluacji osiągnięć egzaminacyjnych uczniów
 - 3.5.3. Edukacyjna wartość dodana
- 3.6. Zjawisko efektu zwrotnego w szkolnictwie polskim
 - 3.6.1. Pozytywny i negatywny efekt zwrotny w świetle badań
 - 3.6.2. Wyzwania dydaktyczne i konsekwencje społeczne dualnego modelu oceniania

Bibliografia

Spis schematów

Spis tabel